
Nowy Dworek, st. 7, gm. Świebodzin, woj. zielonogórskie, AZP 53-14/7

Informator Archeologiczny : badania 32, 186-187

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Materiały i dokumentacja znajdują się w PSOZ w Ciechanowie.

Wyniki badań opublikowane zostaną w serii publikacji finansowanej przez EuRoPol GAZ S.A.

Badania nie będą kontynuowane.

MOGIELNICA, st. 1A, gm. Karczew, woj. siedleckie, AZP 53-81/1

- domniemane grodzisko - osada obronna (2 poł. XII-XIII w.)

Weryfikacyjno-sondażowe badania archeologiczne, przeprowadzone przez Bożenę Bryńczyk (ARCHE - Badania i Nadzory Archeologiczne). Finansowane przez PSOZ. Trzeci sezon badań. Przebadano powierzchnię 90 m².

Badany obiekt zajmuje północną część kilkusetarowej osady, znajdującej się klinowatym cyplu w widłach Bugu i jego niewielkiego, lewostronnego dopływu - Myśli. W chwili obecnej konstrukcje obronne są zupełnie niewidoczne w terenie. Jedynie na zdjęciach lotniczych, wykonanych w latach 70-tych, można zaobserwować znaki wegetacyjne - świadczące o istnieniu wałów i fosy.

Wytyczony wykop o wymiarach 3 x 30 metrów przeciął teren przyległy do obiektu od strony południowej oraz relikty fosy i miejsce przebiegu przypuszczalnego wału a także przywałową część majdanu. W miejscu, gdzie powinien przebiegać wał obronny, pierwotny układ stratygraficzny został zupełnie zniesiony i dodatkowo zakłócony współczesnymi wkopami. W północnej części wykopu, a więc już na majdanie grodziska wystąpił poziom użytkowy o miąższości od 20 do 50 cm. W przekroju pionowym rysował się on jako szerokie, nieckowate obniżenie, które było wypełnione warstwami w układzie horyzontalnym, zgodnym z prawem superpozycji. Warstwy te obfitowały w zabytki ceramiczne oraz kości zwierzęce. W spągu wyróżnionego poziomu znajdował się bruk kamienny, podnoszący się wyraźnie w kierunku południowym, a więc w kierunku miejsca przebiegu linii umocnień. Bruk ten mógł stanowić rodzaj opłaszczowania wewnętrznego stoku wału. W południowej części wykopu natrafiono na relikty fosy, która odcinała badany obiekt od otwartej osady. Rów ten, o szerokości co najmniej 7 m i głębokości ponad 2 m, w przekroju poprzecznym miał kształt odwróconego trójkąta, w przybliżeniu równoramiennej. Jednolite (czarna mulista ziemia z piaskiem) jej zasypisko może świadczyć o jednorazowym akcie jej zasypania. Znalezione w zasypisku fosy nowożytnie (XVII-XVIII w.) zabytki ruchome mogą wskazywać na horyzont czasowy, kiedy to umocnienia obronne zostały zniszczone.

Zapewne wtedy, przygotowując teren pod uprawy rolnicze, zepchnięto nasypy wałów jednocześnie niwelując obniżenie fosy.

W trakcie badań pozyskano kilkaset zabytków ruchomych. Większą część z nich stanowią fragmenty naczyń glinianych. Wszystkie one są wykonane w jednej, archaicznej technologii i wykazują cechy typowe dla tzw. „warsztatu wiejskiego”. Ponad połowa fragmentów ceramiki posiada bogate zdobnictwo, niejednokrotnie schodzące aż do partii przydennnej. Niemal wszystkie ułamki naczyń zostały wydатовane od 2 poł. XII po XIII w.

Materiały i dokumentacja znajdują się w PSOZ w Siedlcach.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Archeologii Polski Środkowo-Wschodniej”, t.IV.

Muntowo, st. XIX, gm. *loco*, woj. olsztyńskie, AZP 21-69/3 - patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

NOWY DWOREK, st. 7, gm. Świebodzin, woj. zielonogórskie, AZP 53-14/7

- ślady osadnictwa schyłkowopaleolitycznego
- ślady osadnictwa mezolitycznego
- ślady osadnictwa neolitycznego
- osada kultury luboszyckiej z okresu wpływów rzymskich
- osada wczesnośredniowieczna

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 6 lipca do 10 sierpnia przez mgr Ewę Przechrzę (Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Świdnicy k/Zielonej Góry). Finansowane przez Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Świdnicy k/Zielonej Góry. Dwunasty sezon badań. Założono dwa wykopy o powierzchniach: 196 m² i 45 m².

Kontynuacja badań lat 60 i 70 – tych XX w. Edwarda Dąbrowskiego (10 sezonów).

Celem badań na st. 7 było dokończenie eksploracji obiektów z poprzedniego sezonu oraz wykonanie kilku sondaży aby ustalić czy osadnictwo schyłkowopaleolityczne na tym stanowisku występuje *in situ*, czy też zostało całkowicie zniszczone przez obiekty z okresu wpływów rzymskich i wczesnego średniowiecza. Stanowisko 20 miało być wstępnie rozpoznane sondażowo w najbardziej rolniczo zniszczonych partiach.

Wykop 1 – wyeksplorowano 24 obiekty datowane na wczesne średniowiecze, okres wpływów rzymskich i neolit.

Bogaty materiał kulturowy pochodził z czterech obiektów datowanych na wczesne średniowiecze, o numerach: 1, 3, 4 i 6. Wszystkie miały kształt zbliżony do owalu lub prostokąta o zaokrąglonych brzegach, w przekroju zaś były nieckowate.

Blisko spągu obiektu nr 6 pojawiła się bardzo regularna jama (piwniczka) o prostych ściankach i dnie. Blisko dna obiektu znaleziono duże fragmenty zdobionego naczynia wczesnośredniowiecznego. Z materiału kulturowego obiektu nr 6 wyodrębniono przedmiot żelazny oraz fragment rybiej szczęki. Obiekt nr 3 dostarczył bogatego materiału ceramicznego (w tym fragmenty zdobionych naczyń), kostnego (między innymi kilka fragmentów szczęk zwierzęcych) oraz przęśliki, szydło kościane i przedmiot metalowy.

Z obiektu nr 4 pochodzą: igła kościana, nożyk żelazny, fragment przedmiotu brązowego wtopiony w węgielek. W obiekcie nr 1 oprócz bogatego materiału wczesnośredniowiecznego znaleziono szaroczarny rdzeń schyłkowopaleolityczny ze złoza wtórnego.

Obiekt nr 23 charakteryzował się wydzielonym paleniskiem z konstrukcją kamienną oraz częścią silnie zagłębioną, w przekroju gruszkowatą.

Wśród obiektów osadniczych z okresu wpływów rzymskich wymienić należy obiekt nr 18 z paleniskiem o konstrukcji kamiennej; w jego narożnikach na kamieniach ułożone były fragmenty zwierzęcych szczęk.

W południowo-wschodniej części wykopu I udało się dotrzeć do niezakłóconego poziomu schyłkowopaleolitycznego. Duża gęstość występowania materiału krzemienno-węglowego wskazywać może, że mamy do czynienia z fragmentem krzemienicy. Materiał to półsurowiec odlupkowy i wiórowy, elementy techniczne oraz kilka narzędzi: drapacz tarnowiański silnie zniszczony i naprawiany wtórnie oraz dwa rylce.

Materiały zabytkowe i dokumentacja znajdują się w Muzeum Archeologicznym Środkowego Nadodrza w Świdnicy k/Zielonej Góry.

NOWY DWÓR BRATIAŃSKI, st. 1, gm. Nowe Miasto, woj. toruńskie, AZP 30-52/49

- grodzisko wczesnośredniowieczne (IX/?/ - 2 poł. X w., XII w.)

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez dr. hab. Wojciecha Chudziaka, mgr. mgr. Jacka Bojarskiego, Marcina Weinkauffa (Instytut Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Zakład Archeologii Średniowiecza i Czasów Nowożytnych) w dniach od 7 do 10 października. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 10 m².

Prace badawcze realizowano w ramach grantu wewnętrznego UMK w Toruniu.

Celem badań było w pierwszym rzędzie ustalenie chronologii obiektu oraz określenie związków chronologiczno-przestrzennych tego stanowiska z osadnictwem z terenu sąsiedniej ziemi chełmińskiej we wczesnym średniowieczu.

Grodzisko położone jest na cyploatym wyniesieniu wysoczyznowym, przylegającym do głębokiej doliny o szerokości 100 metrów. W dnie doliny, częściowo zabagnionej, znajduje się niewielkie jezioro. Na zapleczu grodziska od strony wschodniej występuje wysoczyzna morenowa